

2. cvičení
2. 3. 2010

Teorie

Věta 1 (Vlastnosti o). Nechť $a \in \mathbb{R}^*$.

(a) Jestliže

$$f_1(x) = o(g(x)), \quad x \rightarrow a, \quad \text{a} \quad f_2(x) = o(g(x)), \quad x \rightarrow a,$$

pak

$$(f_1 + f_2)(x) = o(g(x)), \quad x \rightarrow a.$$

(b) Jestliže

$$f_1(x) = o(g_1(x)), \quad x \rightarrow a, \quad \text{a} \quad f_2(x) = o(g_2(x)), \quad x \rightarrow a,$$

pak

$$(f_1 \cdot f_2)(x) = o((g_1 \cdot g_2)(x)), \quad x \rightarrow a.$$

(c) Jestliže

$$f(x) = o(g_1(x)), \quad x \rightarrow a, \quad \text{a} \quad \lim_{x \rightarrow a} \frac{g_1(x)}{g_2(x)} \in \mathbb{R},$$

pak

$$f(x) = o(g_2(x)), \quad x \rightarrow a.$$

Definice 2. Nechť f je reálná funkce, $a \in \mathbb{R}$ a f má konečné derivace všech řádů v bodě a . Pak

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} f^{(n)}(a) (x-a)^n$$

nazýváme *Taylorovou řadou se středem v bodě a* . Je-li $a = 0$, mluvíme o *Maclaurinově řadě*. (Připomeňme, že ve výše uvedeném vzorci uvažujeme $0! = 1$ a $0^0 = 1$.)

Definice 3. *Cauchyovým součinem* řad $\sum_{n=0}^{\infty} a_n$ a $\sum_{m=0}^{\infty} b_m$ budeme rozumět řadu

$$\sum_{k=0}^{\infty} \left(\sum_{i=0}^k a_{k-i} b_i \right).$$

Věta 4 (Mertens). Nechť řada $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ absolutně konverguje a řada $\sum_{m=1}^{\infty} b_m$ konverguje. Potom

$$\sum_{k=0}^{\infty} \left(\sum_{i=0}^k a_{k-i} b_i \right) = \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n \right) \cdot \left(\sum_{m=0}^{\infty} b_m \right).$$

Věta 5 (Abel). Nechť $\sum_{n=0}^{\infty} a_n$, $\sum_{m=0}^{\infty} b_m$ jsou konvergentní řady, jejichž Cauchyův součin konverguje. Pak platí

$$\sum_{k=0}^{\infty} \left(\sum_{i=0}^k a_{k-i} b_i \right) = \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n \right) \cdot \left(\sum_{m=0}^{\infty} b_m \right).$$

Příklady 6.

$$\begin{aligned} \frac{1}{1-x} &= \sum_{n=0}^{\infty} x^n \quad x \in (-1; 1) \\ \arcsin x &= x + \frac{1}{2} \frac{x^3}{3} + \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 4} \frac{x^5}{5} + \frac{1 \cdot 3 \cdot 5}{2 \cdot 4 \cdot 6} \frac{x^7}{7} \quad x \in (-1; 1) \\ \arccos x &= \frac{\pi}{2} - x - \frac{1}{2} \frac{x^3}{3} - \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 4} \frac{x^5}{5} - \frac{1 \cdot 3 \cdot 5}{2 \cdot 4 \cdot 6} \frac{x^7}{7} \quad x \in (-1; 1) \\ \arctan x &= \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{2n+1} \quad x \in (-1; 1) \end{aligned}$$

Příklady

Spočtěte limity:

1.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(x^3 - x^2 + \frac{x}{2} \right) e^{1/x} - \sqrt{x^6 + 1}$$

3.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x \cdot \arctan x - x}{x(2e^x - e^{2x} - 1)}$$

2.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(\frac{1}{x} - \operatorname{ctgh} x \right)$$

4.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x}$$

5. Díky znalosti rozvoje $1/(1-x)$ rozvíňte $1/(x^2 + 1)$.

6. Rozvíňte funkci $x^2 \cos x$ v 0 do polynomu s x^6 .

7. Rozvíňte funkci

$$\frac{e^x}{1-x}.$$

8. Rozvíňte funkci tangens jako podíl.

Domácí úlohy

1. Ověrte pomocí Taylorova rozvoje vzorec pro

$$\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n$$